

Milí bratři a sestry,

Začalo liturgické mezidobí. Evangelium třetí neděle liturgického mezidobí mluví o tom, proč ho sv. Lukáš napsal a o tom, proč Ježíš přišel: hlásat radostnou zvěst a upoutat naši pozornost na sebe, protože jenom ta víra, kterou postavíme na Kristu, obstojí.

Víme všichni, že jedním z nejzajímavějších divů světa je Čínská zeď. Byla postavena před mnoha stoletími, převážně za vlády dynastie Ming (1368–1644). Jejím účelem bylo zabránit nájezdům vetřelců a ochránit Čínu před nežádoucím vývozem vědění.

Fakta o Čínské zdi však zdaleka nejsou tak oslnující, jako její pověst. Tu vytvořili novináři a čínští vlastenečtí spisovatelé: skutečnosti o čínské zdi dosti přibarvili. Četl jsem kdesi, že zeď netvoří jeden celek. Ve skutečnosti se její části, nalézající se po celé Číně, táhnou zhruba od východu na západ. Většina lidí se domnívá, že Čínská zeď je více než 2000 let stará, i to je omyl. Několik menších úseků bylo postaveno v letech 403–221 před Kristem, ale právě její nejpůsobivější části vznikly asi před 500 – 600 lety. Slyšeli jsme, že Čínskou zeď je možné vidět z Měsíce. Šlo o předpoklad, který mnozí přejali. Lze prý ji spatřit z raketoplánu a ze satelitů, ale nikoliv z Měsíce.

A tak vidíme, že na rozdíl od lidských rádooby jistot existuje skutečný ochranný systém pro nás. Bůh je naší pevností, nedobytným hradem. Ve víře spoléháme na Jeho slovo. Kéž toto Slovo, které k nám bude promlouvát každou neděli roku, je naší cestou, ochranou, světlem.

otec Josef

Opravy našeho kostela

Každý kostel je především místem „Božího přebývání s lidmi“, místem modlitby, útěchy a setkání. Náš kostel je nadto ještě vzácnou historickou a kulturní památkou. Obojí jsou důvody pro to, abychom se o něj dobře starali.

Letos na jaře vydal Odbor památkové péče Magistrátu města Brna Závazné stanovisko, jímž stanovil postup prací při opravě našeho kostela a způsob jejich provádění.

První etapou těchto oprav je odvlhčení kostela. V minulých dnech byla ukončena jeho první část, a to odvlhčení základového zdiva pomocí vzduchových kanálů.

Kolem obvodových zdí kostela byla vykopána rýha, zdivo bylo očištěno a byly o ně opřeny betonové desky. Podél základů tak vznikl volný prostor, jímž proudí vzduch. Vzduchové průduchy jsou vyvedeny kostelním zdivem, a to tak, že otvory níže při zemi je vzduch nasáván a otvory umístěnými výše je vlhký vzduch od základového zdiva odváděn. Plastové mřížky, kterými jsou průduchy zatím osazeny, budou vbrzku nahrazeny mřížkami kovovými, jejichž vzhled a zpracování musí schválit památkový dozor. Výkop pak byl zasypán hrubým šterkem chráněným geotextilií a zakryt vrstvou betonu se speciální provzdušňovací přísadou – poralanem.

Při výkopových pracích se také ukázalo, že některé dešťové svody nebyly odvedeny do kanálu, ale končily pod zemí u základů kostela. Byly též opraveny rozsypané části kanalizace a uzemnění hromosvodu.

Projekt odvlhčení splnil náročné požadavky památkové ochrany a stavba sama byla sledována pracovníky Národního památkového ústavu a Odboru památkové péče Magistrátu města Brna, byl při ní proveden archeologický průzkum a vyžádáno stanovisko statika. Stavba trvala necelý měsíc a podařilo se nám splnit podmínky Magistrátu města Brna pro přiznání dotace ve výši 350 tisíc korun. Jednou z nich bylo, že z vlastních prostředků vložíme nejméně 175 tisíc korun. Vzniklé dílo má hodnotu 528 tisíc korun.

Jistě jste si všimli, že kolem kostela je zatím namísto dlažby betonový pás. Je to slabá ochranná vrstva tzv. „hubeného“ betonu, která je od zmíněné spodní části oddělena lepenkou. Na jaře budou práce pokračovat odstraněním neprodyšných betonových omítek z kostelního soklu a nahrazením tohoto betonového pásu opět dlažbou ze žulových kostek. Ty budou vyspárovány speciální hmotou, která je vodovzdorná takže nepropustí déšť, ale zároveň paropropustná – což znamená, že nebrání odpařování spodní vlhkosti. Tato hmota je dovážena ze zahraničí a je dosti drahá – zadláždění bude stát asi 80 tisíc korun.

Děkuji všem, kteří se na zdaru stavby podíleli. Projektantce, která vedla mnohá jednání a stavbu také velmi obětavě dozorovala, majiteli stavební firmy a všem jejím pracovníkům, kteří stavbu provedli ve výborné kvalitě a velmi krátkém čase. Díky vám všem za modlitby za zdar prací a zdraví dělníků. Děkuji všem dárcům i Magistrátu města Brna za finanční pomoc. Díky také Pánu Bohu za jeho ochranu, příhodné počasí a dobré lidi.

otec Josef

Tříkrálová sbírka 2004

Opět se sešel rok s rokem a my jsme v naší farnosti připravovali tříkrálovou sbírku. Letos jsme se pokusili zapojit mezi koledníky i více „malých králů“ a podle dostupných informací i z vlastní zkušenosti koledovali výborně. Někteří zpívali, jiní hráli na flétnu, další rozdávali cukříky. Většinou radost a štědrost, kterou takto roznášeli a rozdávali, byla odměněna nejen finančním obnosem do kasičky, ale i radostí ze samotného kontaktu s lidmi. Když například přišla otevřít v paneláku neznámá paní, která se omlouvala, že je nemocná, a malý král (pětiletý) ji bezprostředně řekl: „My

se za tebe pomodlíme, aby ses brzy uzdravila“ – pocítili jsme navzájem radost ze setkání.

Skupinek však bylo jenom osm a v tomto počtu zvládly obejít jen část Králova Pole. Do kasiček bylo darováno celkem 29 850,- Kč. Podstatné však bylo, že koledníci umožnili mnoha lidem vykonat dobrý skutek, a to je na této charitativní akci důležitým posláním. Věřím, že příští rok bude skupinek více, aby postesknutí „My jsme se chtěli připojit a přispět, ale nikdo k nám nepřišel“ bylo o hodně méně.

Všem, kteří se do tříkrálové sbírky zapojili a jakýmkoliv způsobem ji podpořili velké Pán Bůh zaplať.

Za FCH Marie Slavíková

Poděkování otce biskupa za Tříkrálovou sbírku

Milí koledníci,

milé sestry, milí bratři, milé děti,

i když se loňská částka výnosu Tříkrálové sbírky v brněnské diecézi považovala za rekordní, letošní výtěžek ji opět překonal. Děkuji vám všem, kteří jste do sbírky přispěli. Částka po sečtení všech pokladniček prozradila výši 9,6 milionů korun. Jen pro srovnání – v roce 2001, v prvním ročníku této akce, vykoledovali tři králové v naší diecézi 4,4 milionů, o rok později 6,7 milionů a v loňském roce 8,96 milionů korun. Po diecézi začátkem roku putovalo více než 2000 skupinek, tedy přes 6000 koledníků.

Také letos se nejtědřejším regionem stalo Brno – venkov s výtěžkem více než 1,6 milionu korun, hned po něm následuje Hodonínsko. Milionovou částku překročily také Brno – město, Třebíčsko, Žďársko a Břeclavsko.

Výtěžek sbírky z 80 % podpoří více než pět desítek regionálních a celodiecézských projektů na pomoc lidem v nouzi. V průběhu roku

se záměry mohou doplňovat dle aktuálních potřeb klientů oblastních Charit brněnské diecéze. Zbývající část sbírky poputuje především na financování celorepublikové humanitární pomoci, mj. také na pomoc obětem nedávného zemětřesení v Íránu, a na uhrazení zákonem povolených režii sbírky.

Mezi plánované charitní projekty na území brněnské diecéze patří například rozvoj služeb pro lidi nevyлéčitelně nemocné v Hospici sv. Josefa v Rajhradě, podpora charitního díla Oblastní charity Blansko na pomoc lidem v nouzi, financování mzdových a provozních nákladů pastoračního pracovníka ve vězení v Brně, rozšíření poradenských a humanitárních služeb pro cizince v břeclavském příhraničním regionu, zkvalitnění aktivit Centra prevence drogových závislostí v Hodoníně, zahájení nových volnočasových programů v Romském centru Jihlava, přestavba a vybavení objektu stacionáře pro lidi s mentálním postižením v Třebíči, rekonstrukce prostor Chráněné dílny sv. Kláry pro lidi s duševním onemocněním ve Znojmě a nákup automobilu pro práci v terénu žďárské pobočky Charitní ošetrovatelské a pečovatelské služby ve Velkém Meziříčí.

Přes uvedená čísla a fakta však v Tříkrálové sbírce najdete o to, kolik peněz se vybralo na pomoc potřebným. Jejím prvotním cílem je předání radostné zvěsti i lidem mimo církve. Koledníci jsou vyslanci Boží lásky a mají do všech domovů přinášet radost z Boha, který se pro nás stal člověkem, radost z jeho lásky a štědrosti.

Milí přátelé, děkuji vám všem, kteří jste se vydali na cestu nejen do našich domovů, ale především na cestu k lidským srdcím. Děkuji vám za ochotu pomoci potřebným, děkuji i za to, že jste se nenechali odradit mrazem, nevlídným počasím ani nevlídným přijetím. Vám organizátorům děkuji za čas věnovaný přípravě této akce i jejímu vyhodnocení.

V modlitbě všechny provází váš biskup Vojtěch

My tři králové jdeme k Vám

Paní Mgr. Slavíkovou jsme byli vyzváni, aby byla utvořena alespoň jedna skupinka tříkrálových koledníků z menších dětí. Jelikož jsem chtěla už v loňském roce s malými dětmi koledovat, ale z různých důvodů nám to nevyšlo, rozhodla jsem se, že to zkusíme letos. Na dětské mši svaté jsem vyzvala děti, které by měly zájem, aby se přihlásily. Původně se jich přihlásilo 6, ale pro onemocnění jedné z holčiček nakonec zbyly 4 děti, se kterými jsem se domluvila. Byli to tři králové a jedna flétnistka, která nás doprovázela. Děti se na koledování velice těšily a když jsme nakonec ušili ještě kostýmy, byly nadšené.

V neděli 4. ledna jsme se sešli na Petrově v katedrále, abychom dostali k této cestě za Tříkrálovou sbírkou požehnání.

Koledníků „Tří králů“ se sešlo několik desítek – od těch nejmenších až po dospělé. Už to byl pro děti veliký zážitek – zjistily, že nejsou samy. Sotva jsme je usadili – byli naši tři králové vybráni, aby přinesli obětní dary, což bylo pro ně dalším velkým významným. Mše svatá byla obětována za koledníky a byla moc pěkná – výzdoba, koledy a zvláště přítomnost otce biskupa, kterého některé děti viděly možná poprvé. Ten v krátké promluvě dětem vysvětlil význam sbírky. Oslovoval je „Vaše výsosti“ a „Vaše excellence“. I to se jim moc líbilo.

Řekl, že nezáleží ani tak na tom, kolik vyberou, ani na tom zda jim někdo neotevře, nebo snad na ně bude i nepříjemný – vždyť Pána Ježíše také nechtěli všichni přijmout. Důležité je, že se rozhodli jít a přinést „světlo“ třeba i tam, kde ho ještě neznají, a také pomoci dobré věci. Na závěr udělil všem své požehnání.

Po mši svaté bylo pro všechny připraveno před katedrálou malé občerstvení. Zde dostali na památku skládací adventní kalendář, pamětní medailku a malou kometku – vše zajistili pracovníci Charity.

Hned odpoledne jsme se vydali na první obchůzku. Děti nadšeně koledovaly a i když nám opravdu všude neotevřeli, byly s vý-

sledkem spokojeny a s velkou radostí rozdávaly tříkrálové cukříky. V některých dveřích nás rádi uvítali a děti dostaly i cukroví.

Nevěděli jsme, kolik máme vybráno, ale o to asi ani tak nešlo. U těchto menších dětí jde spíš o pocit, že dělají něco prospěšného – ne pro sebe, ale pro druhé. Přemýšlely, co se dá ze sbírky pořídit a komu se tím dá pomoci – a to je myslím dobrý základ pro další život.

Na závěr bych chtěla povzbudit ostatní – zkuste to příští rok také - stojí to za trochu té námahy a našeho volného času. Pro děti je to zážitek, na který budou jistě vzpomínat. A když se pak dověděly, že naše skupinka patřila mezi ty, které vybraly nejvíce – přála bych Vám vidět jejich rozzářené oči.

Děkuji všem dětem, které se zúčastnily (Bára, Karolínka, Anička a Ondra) i jejich rodičům, že jim to umožnili.

Jiřina Sloučková

Ať vám Bůh žehná...

Milí farníci, dovolte, abychom vám na prahu nového občanského roku popřáli také z ARCHY všechno dobré.

Co dobrého bychom si měli přát v tomto novém roce? Jistě především Boží požehnání. Požehnání, žehnání... Už jste někdy přemýšleli, co vlastně je a jaký má význam tento úkon? Žehnání není známé pouze v židovství a křesťanství. Ale Izrael uznával výrazněji než ostatní náboženství svého Boha za původce všeho požehnání a za vzor žehnání. Ve Starém zákoně najdeme mnoho příkladů žehnajícího Boha. Bůh žehná zvířatům a lidem a přeje jim plodnost (Gn 1, 22, 28). Bůh spojuje požehnání s uzavřením smlouvy s Abrahámem (Gn 12,2). Na Boží moci žehnat má však podíl i člověk. Melchizedech žehná Abrahámovi (Gn 14,19), prvo-rozenecké požehnání předává Izák svému synovi (Gn 27, 27 nn).

David žehná celému národu (1 Kr 16,2). I starozákonní kněží mají žehnat lidu (Nu 6, 22–27).

Podle bible odpovědí člověka na požehnání Boží je, že člověk „žehná“ Bohu, tj. chválí ho a oslavuje. Heberejské slovo *berek* totiž znamená i žehnat, i chválit. A tak se vyvinula modlitební formule, která je základem požehnání – **nejprve je Bůh chválen za prokázaná dobrodíní a ke chvále se přidává prosba o požehnání**. Formy žehnání obvyklé u izraelského národa přejal i Ježíš (Mk 10, 16). Z pověření Ježíše žehnali církve apoštolové; v dnešní době ji žehnají jejich nástupci, papež a biskupové, pak kněží, jáhnové i pověření laikové. Žehnat někomu znamená prosit, aby Bůh byl s ním. Žehnání je vlastně modlitba spojená s viditelným znamením. Toto znamení má velký význam; modlitby se účastní nejen duch, ale i tělo. Nejedná se o žádnou magii, jednoduché gesto může však způsobit, že modlitba žehnajícího i žehnaného se stává hlubší. A máme přece Kristův slib, že každá důvěrná modlitba bude vyslyšena; ovšem ve shodě s Boží vůlí, která vždy hledá naše největší dobro.

Na základě svého všeobecného kněžství a v rozsahu své kompetence mohou žehnat i laikové – a to i mimo známé situace, kdy to vyžaduje liturgie (například křest). Obvyklé je žehnání rodičů svým dětem (kromě všeobecného kněžství zde rodiče uplatňují také pověření, kterého se jim dostalo ve svátosti manželství pro jejich rodinu), snad ještě žehnání kmotrů svým kmotřencům, ale tím bývá praxe laiků obvykle vyčerpána. A tak bychom se s vámi rádi podělili o naši zkušenost s žehnáním ve společenství.

Na našich táborech jsme se o tuto praxi opakovaně pokusili ve skupině starší mládeže, kde se účastníci mezi sebou většinou znali již řadu let a byli zvyklí na společnou spontánní modlitbu. Pro tyto chvíle jsme většinou vyhradili večer nějakého významného dne, třeba poslední večer tábora. Vážné chvíle, které mají následovat, je nutné oddělit vhodným způsobem od veselého táborového programu. Snažíme se najít místnost, ve které nebude společenství rušeno, tlumené osvětlení (nejlépe svíce) pomáhá překonat

počáteční ostych. Předem všem vysvětlíme, co bude následovat a vyzveme, aby každý ve svobodě zvážil, zda se chce zúčastnit. Může se totiž stát, že mezi táborníky bude někdo, komu by tak velice osobní úkon nevyhovoval. Pokud si nejsme jistí, jak bude skupina reagovat a zda členové zpočátku najdou dost „odvahy“, je dobré, když se předem domluví několik osob, které půjdou příkladem. Tak jsme to dělali poprvé i my. Úvodem je vhodné povědět několik slov o smyslu žehnání i o jeho formě. I spontánní slovní projev žehnajícího by měl dodržet základní strukturu žehnání, jak už jsme se o ní zmínili – nejprve **chvála Boha** potom **prosba o Boží požehnání**. Nejprve tedy chvála Boha. Třeba tak, že žehnanému připomínáme, že ho Bůh miluje, že je pro Boha vzácný, že Bůh s ním počítá ve svém plánu, že má své jedinečné místo i v našem společenství, že já sám jsem rád, že je mezi námi. Pak už logicky tuto první část uzavírá chvála Boha za právě jmenovaná dobrodiní. Ve druhé části – v prosbě o Boží požehnání – udělá žehnající prosté znamení, kříž na čelo, položí ruku na ramena nebo na hlavu a doprovází je krátkou přímluvnou modlitbou. Pak se obvykle role vymění, žehnající požádá žehnaného o stejnou službu. Žehnaný může před žehnajícím klečat. V našem společenství, ve kterém spolu sdílí volné chvíle mládež s tělesným handicapem se svými asistenty, musí asistent pokleknout téměř vždy, aby na něho člověk na invalidním vozíku dosáhl. Toto pokleknutí může vyjadřovat zároveň i cosi hlubšího ve vztahu asistenta ke klientovi. Podle našich zkušeností obvykle každý ve skupině využije možnosti požehnat všem ostatním. V místnosti se vytvoří neopakovatelná atmosféra, běžné jsou i slzy radosti a dojetí, nikdo nevnímá čas a pak s překvapením zjišťujeme, že uběhla hodina, dvě. Velmi dobře se zapojují i osoby, které se obvykle nepřidávají hlasitými vstupy při společné modlitbě. Stalo se dokonce, že se k nám přidali i ti, kteří sami sebe pokládali za nevěřící. My jsme jim žehnali obvyklým způsobem, oni formulovali své prosby nenáboženským „slovníkem“. Věříme, že Duch Svatý v takových chvílích pracuje naplno.

Ať tedy světlo betlémského Dítěte prozáří všechny dny na vaší pouti tímto rokem, ať vás Bůh naplní svou milostí, radostí a ať vám žehná...

Zdeněk Winkler (z.winkler@centrum.cz)

Doporučená literatura:

Vymětal, F.: Žehnání. Sborník teologických statí I. ČKCH, 1982, farní knihovna B7-0003-1-01.

Povídání nejen o cestě do Betléma

Ještě v nás doznívají všechny ty nádherné koledy oslavující Kristovo narození. Dárčky jsou již rozdány a tři králové se vracejí domů. Naposledy se ohlédneme k jesličkám, které již 780 let dotvářejí vánoční slavnost. Tradici vánočních betlémů založil sv. František z Assisi, když v roce 1223 spolu se svými přáteli přivedl do jeskyně na umbrijské hoře Greccio živého osla a vola. V takto připravené jeskyni se u stájových jeslí sloužila zpívaná vánoční mše, při níž sv. František jako jáhen četl evangelium. Podle legendy pronášel slovo Betlém „bekavým hlasem po způsobu malých beránků“. Krásné vánoční téma najdeme také v *Pasionálu* abatyše Kunhuty, dcery Přemysla Otakara II. Na přiložené kopii obrázku je zobrazena P. Maria odpočívající na loži poblíž jeslí připomínajících oltář s architektonickými prvky. Ježíšek v jeslích se živě otáčí k matce, která drží jeho vztahující se ručičku. Vedle sv. Josefa, sedícího se zbožným výrazem opodál, doplňují scénu *osel s volem*. Dále zde vidíme ovce s pastýřem, který v úžasu hledí vzhůru k andělu v oblacích, hlásajícimu radostnou novinu. Přibližně ve stejné době jako *Pasionál* abatyše Kunhuty vznikaly iluminované kodexy – lekcionáře, které věnovala klášteru na Starém Brně jeho zakladatelka, Kunhutina švagrová, královna – vdova Alžběta Rejčka.

V průběhu 16. století se začínají stavět v kostelích a jezuit-
ských kolejích jesličky. V roce 1562 zavedli tento obyčej jezuité
v pražském Klementinu. Z prostředí kostelů se betlémy začaly po-
stupně šířit mezi majetné měšťany. K rozvoji lidového betlemář-
ství u nás paradoxně přispěl císař Josef II. svým zákazem stavět
v čase vánočním jesle v kostelích (1782). Stavět betlémy se tak
stalo nejrozšířenějším vánočním zvykem až do 19. století, kdy byl
postupně vytlačován vánočním stromkem, který se tak stal do-
minantním symbolem vánoc. Vánoční stromeček se u nás poprvé
rozsvítil v roce 1812 v pražské vile ředitele Stavovského divadla.
Tradice veřejných vánočních stromů vznikla na popud spisova-
tele Rudolfa Těsnohlídka roku 1924, který o vánočním čase na-
šel v lese opuštěnou holčičku. Z iniciativy Těsnohlídka se pod
vánoční strom umísťují kasičky na stavbu dětských domovů.

Tradiční svátky symbolicky spojují současnost s minulostí. V tomto
smyslu pak můžeme hovořit o paměti národa. V další části našeho
povídání si proto uděláme takovou virtuální projížďku přes ně-
které země a nahlédneme na oslavy vánočních svátků. Naše první
zastávka bude u protinožců. Vánoční čas v Austrálii připadá na
dobu letních prázdnin, a tak děti místo koulování a stavění sně-
huláků tráví volné chvíle na plážích. Vánoční hostina má formu
pikniku se studenými obloženými mísami, chlazeným ovocem, ze-

leninovými saláty a přeslazenými zákusky. Ten, kdo si chce připomenout historii své země (Velké Británie) dá si o štědrovečerní večeři jako dezert teplý švestkový nákyp s hrozkami a ořechy polévaný vaječným koňákem.

To taková štědrovečerní večeře v Brazílii je velmi pestrá – pečený krocan, mořské ryby a sladké zákusky. Zpestření do tradičního pojetí vánoc vnáší vyznavači candomblé – náboženství, které do Brazílie přivezli otroci z Nigerie a Beninu. A tak se v jihoamerické zemi radují nejen z bílého Ježíška, ale i z boha plodnosti a sklizně, černého Oxalá.

Vánoce v Dánsku jsou spojeny především s dárky, které rozdává vánoční posel. Mimo klasické vánoční stromečky se zde kupují malé jehličnany v květináčích, které se na jaře slavnostně zasadí ve volné přírodě. Ke štědrovečerní hostině se podává husa, kachna, vepřová pečeně s červeným zelím a jako dezert sladký rýžový nákyp se zapečenou mandlí. Zato v Mexiku se oslavují vánoce typicky – hlučně a vesele. Sladkosti jsou umístěny ve velkém džbánu zavěšeném ke stropu. Děti do hliněného džbánu tlučou tak dlouho, až spadne a sladkosti se rozsypou.

Ve Francii ukládá na krb nebo ke kamnům dárky vánoční duch pére Noel. Na vánočním stole nechybí ústřice, šneci, žabí stehýnka a krocan plněný kaštanovou nádivkou.

Grónsko je pravou zemí Dědy Mráze, který zde žije v podzemní jeskyni uprostřed věčného ledu. V Norsku pak Otec Vánoc schovává dárky do dřeváků a bývá doprovázen vánoční kozou, pro kterou děti připravují nevymláčenou ovesnou slámu jako lahůdku. Ve Švédsku rozdává dárečky vánoční kozel, který má rohy zdobené červenou stuhou.

Finské vánoce jsou ve znamení velikého Ukka, kterému pomáhají pidimužáci. Ti také odnášejí s sebou zlobivé děti do svého ledového království. Vánoce u našich sousedů jsou podobné těm našim. Dárky přináší dětem i dospělým Ježíšek. I když u nás není daleko doba vnučování Dědy Mráze, stejně jako nyní tažení Santa Clause přes různé super- a hypermarkety. Budiž nám útěchou, že

tyto snahy, přes svoji obrovskou agresivní reklamu směřující v podstatě pouze ke zvyšování tržeb, nikdy nemohou ohrozit smysl a podstatu Vánoc. Pokusy o modernizaci vánoc a snahy vysvětlit, že Ježíšek není, musejí zcela zákonitě vyjít naprázdno. Vycházejme z toho, že kdyby Ježíšek neexistoval, museli bychom si ho vymyslet a to by bylo opravdu smutné. Přejeme Vám i Vaším rodinám všechno dobré v nastávajícím roce.

Pasionál (lat.) – sbírka legendistických životů světců z různých dob a oblastí. Pro Pasionál je charakteristické bohaté grafické zdobení. Obvyklou předlohou byla Legenda aurea (Zlatá legenda) Jakuba de Voragine.

Vůl a osel – se dostali nejprve do byzantské ikonografie, a to na základě textu proroka Izaiáše (I. hlava, 2. a 3. verš): „Vůl zná hospodáře svého a osel jesle pána svého, ale Izrael mě nezná a lid můj mi neporozuměl“.

Božena a Stanislav Synkovi (synek@gyrec.cz)

Biblické postavy – Starý zákon IV

Jákob (*Odkaz: Gn 25, 27–37, 42, 45–49 a ve všech částech bible*)
Jákob byl synem Izáka a otcem dvanácti synů, kteří se stali otcí dvanácti izraelských kmenů.

Aby se mu dostalo požehnání jako prvorozenému, podvedl Jákob svého otce Izáka tak, že si na ruce navlékl zvířecí srst, aby jeho ruce byly na dotek stejně chlupaté, jako ruce jeho bratra Ezaua. Když se jeho matka Rebeka dozvěděla, že Ezaú usiluje o Jákobův život, řekla Jákobovi, aby utekl k jejímu bratrovi Lábanovi do Cháranu a zůstal tam tak dlouho, dokud Ezaův hněv nevyprchá.

Jákob v Cháranu zůstal čtrnáct let, aby se pak vrátil a usmířil se s Ezauem.

Stejně jako jeho otec byl i Jákob pastýř. Žil ve stanu a toulal se se svými stády po celé zemi. V Cháranu se mu vedlo dobře a domů se vrátil s mnoha kozami a velbloudy.

Když putoval do Cháranu, zdál se mu sen, v němž viděl, jak se nebesa otevřela a z nich sestupují a stoupají po žebříku andělů. Z vršku žebříku k Jákobovi promlouval sám Bůh, který mu řekl, že ho ochrání a učiní ho otcem velikého národa.

V Cháranu se také na první pohled zamiloval do Ráchel, kterou potkal u studny za městem.

Jákob měl nakonec čtyři ženy: Ráchel, její sestru Leu a jejich dvě služky Bilhu a Zilpu.

Zemřel v Egyptě, kam se přestěhoval za svým synem Josefem.

Ezau (*Odkaz: Gn 25–28, 32, 33, 36*)

Když se Ezau narodil, byl celý červený a chlupatý – odtud vzniklo jeho jméno. Byl to výborný lovec. Jednou přišel domů hladový a za misku dušeného masa prodal svému mazanému bratrovi Jákobovi své prvorozenství.

Ezau byl Izákovým nejmilejším synem.

Lea (*Odkaz: Gn 29, 30*)

Lea byla Lábanovou starší dcerou a první ženou Jákoba. Měla poškozené oči, ale dala Jákobovi šest synů a jednu dceru. Mezi Leou a její mladší sestrou Ráchel trvalo neustálé soupeření.

Ráchel (*Odkaz: Gn 29–31, 33, 35, 46*)

Ráchel byla jedinou ženou, kterou Jákob doopravdy miloval, přestože se nestala jeho první manželkou. Lea totiž Jákoba přelstila a donutila ho, aby si vzal ji. Na rozdíl od své sestry Ley nemohla mít Ráchel děti. Musela stále čekat, zatímco Lea dala Jákobovi sedm dětí.

Nakonec měla Ráchel dva syny – Josefa a Benjamína. K Jáko-

bovu obrovskému smutku však zemřela, když Benjamína přivedla na svět.

Zilpa a Bilha (*Odkaz: Gn 29, 30, 35, 37, 46*)

Zilpa byla Lábanovou služebnicí. Když se Jákob oženil s Leou, dal Lában Zilpu své dceři jako svatební dar. Později, když si Lea myslela, že už Jákobovi nedá žádné další děti, dala Zilpu Jákobovi za ženu a ta mu porodila dva z jeho dvanácti synů – Gáda a Ašera.

Stejně jako Zilpu dal Lában Bilhu jako svatební dar své dceři Ráchel. Když Ráchel zjistila, že nemůže mít děti, dala Bilhu Jákobovi, aby za ni porodila. Když Bilha porodila dva syny – Dana a Neftalího, Ráchel je pojmenovala a starala se o ně jako o své vlastní děti.

Rúbén (*Odkaz: Gn 29, 30, 35, 37, 42 a v celém Starém zákoně*)

Lea doufala, že narození Rúbena roznítí Jákobovy city. Když Rúben vyrostl, pokusil se zabránit svým bratrům prodat Josefa do otroctví, ale marně.

Šimeón (*Odkaz: Gn 29, 34, 35, 42, 43, 46, 48, 49*)

Druhorozený syn Jákoba a Ley. Šimeón zabil Šekemské za to, že znásilnili jeho sestru Dínu.

Lévi (*Odkaz: Gn 29, 34 a ve všech částech bible*)

Třetí syn Jákoba a Ley. Lévovi potomci se stali izraelskými kněžími.

Juda (*Odkaz: Gn 29, 37, 38, 43, 44 a ve všech částech bible*)

Pojmenování Žid pochází ze jména Juda. Judovi potomci totiž tvořili největší izraelský kmen, který obýval Jeruzalém a území v Palestině, jemuž se začalo říkat „Judea“.

Juda byl čtvrtým synem Jákoba a Ley.

Isachar, Zabulón, Dan a Gád

(Odkaz: Gn 30, 35, 46, 49 a v celém Starém zákoně)

Synové Ley se narodili v rychlém sledu, ale pak zůstala Lea delší dobu bezdětná a proto dala Jákobovi za ženu svou služebnici Zilpu.

K Leině velkému překvapení se jí pak narodil Isachar. Lidé z Isacharova kmene žili v jižní Galileji. V tomto kmeni žil i Tóla, jeden z pozdějších soudců. I když kmen žil v úrodné oblasti, nedařilo se mu příliš dobře.

Zabulón byl Lein šestý syn, Jákobův desátý. Zabulónův kmen byl jedním z nejmenších v Izraeli. Obýval území okolo Nazaretu, kde se narodil Ježíš. Pocházel z něj i Elón, jeden z pozdějších soudců.

Dan byl prvorozeným synem Bilhy, Rácheliny služebnice. Lidé z Danova kmene obývali jižní území poblíž Judey a vyprovokovali velké nepokoje, když chtěli své území rozšířit. Byli považováni za nevěřící.

Gád byl prvorozený syn Zilpy a Jákoba. Gádův kmen neodešel s ostatními kmeny do zaslíbené země, ale zůstal na úrodnějším, východním břehu řeky Jordánu.

Ašer *(Odkaz: Gn 30, 35, 46 a v celém Starém zákoně)*

Ašer byl druhorozený syn Zilpy a jeho jméno odráží Zilpinu reakci na jeho narození. Ašerův kmen se usadil v úrodné oblasti mezi Galilejí a pobřežím, ale zůstal víceméně odloučen od ostatních kmenů.

Neftalí *(Odkaz: Gn 30, 35, 46, 49, Mt 4 a v celém Starém zákoně)*

Neftalí byl druhý syn Jákoba a Bilhy. Pojmenovala ho Ráchel, říkájíc: „Bojovala jsem proti své sestře a vyhrála jsem!“ Jeho kmen se usadil v severní Galileji. Na tomto území se nacházelo také město Kafarnaum, kde žil Ježíš.

Mgr. Ing. René Herman (r.herman@centrum.cz)

V prosincovém *Krpoláčku* jsem si přečetla výzvu našeho biskupa Vojtěcha, který vyzývá k podání svědectví v rámci zahájení beatifikačního procesu kněze brněnské diecéze, mučedníka R. D. Jana Buly, který byl na základě vymyšleného obvinění v dubnu roku 1951 zatčen Státní bezpečností ve farnosti v Rokytnici nad Rokytinou, kde působil. Ve věku nedožitých 32 let byl v roce 1952 po krutém mučení v Jihlavě popraven. Vzhledem k tomu, že mohu k této smutné události podat svědectví, chtěla bych se s Vámi spolufarníky podělit o vzpomínky, jak je zaznamenala naše rodina.

Pocházím z malé vesničky Chlístov, spadající do farnosti Rokytnice nad Rokytinou na okrese Třebíč, kde jsem se 23. dubna roku 1951 narodila. V roce 1950 byli moji rodiče oddáni v kostele v Rokytnici. Oddávajícím knězem mých rodičů byl právě mladý kněz P. Jan Bula.

Lidé žijící v tomto drsném kraji byli silně věřící a pracovití, po generace uvyklí těžké práci. Jediným zdrojem obživy bývala jejich nevelká políčka, která než vydala úrodu, vydávala každoročně velké množství kamení, které museli lidé z polí vysbírat. Políčka společně s hospodářskými zvířaty byla téměř jediným zdrojem obživy zdejších obyvatel. Z tohoto důvodu se lidé nechtěli podvolit tzv. socialistickému hospodaření a nechtěli vstoupit, ani odevzdat svůj jediný majetek do zakládajících zemědělských družstev. O to více se semkli kolem mladého kněze ve své farnosti, kterým byl tehdy P. Jan Bula, jež byl pro všechny věřící nesmírnou posilou v této těžké době a také jedinou nadějí jak odolat kruté vůli komunistických praktik.

Nevůle obyvatel podřídit se novému režimu odstartovala však jejich nesmírné utrpení. Státní bezpečnost, vyškolená stalinistickými praktikami, předem naplánovala, jak obyvatelstvo zlomit. Sama provedla atentát ve škole v Babicích na Třebíčsku, kde zcela účelově nechala zastřelit dva schůzující členy Komunistické strany a současně s nimi i řídícího učitele zdejší školy. StB pak

vinu za smrt soudruhu svedla na předem určené a pro ně nepohodlné místní občany, kterým podstrčila střelné zbraně, kterými byl atentát v Babicích spáchán.

Tato předem naplánovaná a pro výstrahu místních obyvatel provedená akce pak odstartovala zatýkání, věznění a popravy ve vykonstruovaných procesech. Bohužel mezi prvními, kteří byli Státní bezpečností zatčeni a falešně obviněni, byl i mladý kněz P. Jan Bula, který byl pro StB velmi nepohodlnou osobností, neboť k sobě poutal nesmírné množství věřících. Bylo to právě v dubnu roku 1951, kdy jsem se narodila. Moji rodiče společně s P. Bulou měli stanovený den mého křtu na první neděli v červnu, tj. na 5. 6. 1951. Bohužel pro nastalé události mi již svátost křtu nemohla být udělena knězem Janem Bulou, a proto byl povolán náhradní kněz z Čáslavic, z vedlejší farnosti, který mě přijel do Rokytnice v neděli 5. 6. 1951 pokřtít. Nad mladým knězem byl v listopadu téhož roku vynesena u soudu v Jihlavě naplánovaný rozsudek smrti, který byl v květnu roku 1952 vykonán. Jan Bula zemřel milován svými farníky za lásku a statečnost, kterou všem věřícím hojně rozdával. Zemřel jako mučedník nevinen, s mnoha dalšími nevinnými... Beatifikační proces tohoto kněze byl zahájen po právu, v souladu s jeho ctnostmi.

Závěrem si dovoluji vyznat obdiv všem těm statečným lidem, kteří tímto běsněním prošli. I když většina z mých předků již odpočívá na věčnosti a mně je dopřáno jen čas od času jim zapálit svíce na místním Rokytnickém hřbitůvku, nikdy nepřestanu být vděčna za to, že mé kořeny patří sem, do tohoto drsného, ale malebného kraje. I když žiji se svou rodinou desítky let v Brně, chce se mi říci slovy básníka... já se tam k vám vrátím. A také se do svého rodiště vždycky ráda vracím.

Jaroslava Fialová (rozená Žampová)

Kardinál Tomáš Špidlík navštíví své rodiště

Při příležitosti své únorové návštěvy v České republice bude kardinál Tomáš Špidlík slavit bohoslužbu ve svém rodišti – v Boskovicích – v neděli 22. února v 9.30 hodin.

Jezuitský kněz Tomáš Špidlík se narodil 17. 12. 1919 v Boskovicích. V rodném městě vystudoval také gymnázium a před válkou začal na brněnské univerzitě studovat latinu a češtinu. Po uzavření českých univerzit vstoupil v roce 1940 do jezuitského řádu. Po první přípravě na Velehradě dostudoval teologii v Maastrichtu v Holandsku, kde byl v roce 1949 vysvěcen na kněze. Rok nato odešel do italské Florencie a roku 1951 se ujal funkce spirituála v české papežské koleji Nepomucenum. Na tomto místě vytrval 37 let (1951–1989). Přitom však dokončil svá studia na papežském Orientálním ústavu doktorátem a specializací ve spiritualitě křesťanského „Východu“.

Od roku 1954 vyučoval východní a patristickou teologii jednak na Papežském orientálním ústavu, na Papežské gregoriánské univerzitě a v karmelitánském ústavu Terezianum v Římě. Jako docent hostoval na jiných světových univerzitách, mezi nimi např. v Knišase v Africe a v St. Paul v USA. Napsal v tomto oboru mnoho knih a článků ve světových jazycích.

Od roku 1991 žije a pracuje v římském Centru Aletti. V březnu roku 1995 dával Tomáš Špidlík duchovní cvičení papeži Janu Pavlu II. a vatikánské kurii.

V roce 1996 byl Ateliér duchovního umění Centra Aletti pověřen obnovou vatikánské kaple „Redemptoris Mater“. Kardinál Špidlík a P. Marco Rupnik odpovídali za teologickou a uměleckou projekci při realizaci zmíněné kaple.

V roce 2002 udělila Česká biskupská konference Tomáši Špidlíkovi Řád sv. Cyrila a Metoděje za jeho celoživotní dílo.

V říjnu 2003, kdy Svatý otec Jan Pavel II. při slavnostní konzistoři jmenoval 31 nových kardinálů, byli mezi nimi za zcela mimořádné zásluhy ve službách církve poctěni kardinálskou hodností také 4 kněží. Jedním z nich byl P. Tomáš Špidlík.

V listopadu 2003 převzal Tomáš Špidlík „Zlatou medaili za zásluhy o kulturu a umění“ z rukou italského ministra kultury Giuliana Urbaniho. Itálie tak ocenila přínos našeho předního teologa, znalce východní spirituality a spisovatele.

Čestné doktoráty: Pravoslavná teologická fakulta Univerzity v Cluj, Rumunsko, doktorát na univerzitě v Olomouci a v Praze.

Biskupské svěcení v Litoměřicích

Pavel Posád, 19. sídelní biskup litoměřický, bude vysvěcen na biskupa v sobotu 28. února v 10.30 hodin v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích. Biskupské svěcení přijme z rukou pražského arcibiskupa, kardinála Miloslava Vlka. Spolusvětitelem bude arcibiskup olomoucký, předseda České biskupské konference Jan Graubner a dosavadní litoměřický biskup Josef Koukl. Kázání pronese brněnský biskup Vojtěch Cikrle.

Otce Posáda jmenoval litoměřickým biskupem papež Jan Pavel II. 24. prosince loňského roku. Jako své biskupské heslo si nový ordinář zvolil citát z Lukášova evangelia „Zajed' na hlubinu“ (Lk 5,4). Na litoměřické biskupství odchází z funkce spirituála Arcibiskupského kněžského semináře v Olomouci. Litoměřické biskupství, jehož hlavní patronkou je sv. Zdislava, bylo založeno v roce 1655, po pražském a olomouckém arcibiskupství je třetím nejstarším v naší republice. Jak uvádí údaje z posledního sčítání, na území litoměřické diecéze žije 1,3 milionu obyvatel, z nichž se 160 tisíc hlásí ke katolickému vyznání. Ve 437 farnostech působí kolem 130 kněží.

Každý první čtvrtek v měsíci jsou zváni věřící nejen brněnské diecéze do katedrály sv. Petra a Pavla v Brně, aby na základě výzvy biskupa Vojtěcha Cikrleho prosili za nová povolání. Od zahájení tradice v Jubilejním roce 2000 pokračují v Brně každý první čtvrtek v měsíci poutní mše za rodiny a za povolání k manželství, kněžství a k zasvěcenému životu. Bohoslužbě předchází výstav Nejsvětější svátosti od 16.00 hodin s možností soukromé adorace, v 16.30 hodin následuje společná adorace a v 17.00 hodin končí modlitební a adorační program eucharistickou bohoslužbou. Každý měsíc má vyhlášený konkrétní úmysl. Úmysly modliteb v roce 2004:

Leden:

za povolání k zasvěcenému a řeholnímu životu

Únor:

za nemocné členy rodin (i řeholních)

Březen:

za rodiče, vychovatele a formátory

Duben:

za farnosti, aby byly vhodným prostředím pro růst povolání

Květen:

za mír ve světě a v naší vlasti

Červen:

za semináře, aby se v nich upevňovalo a dozrávalo povolání ke kněžství

Červenec:

za zpovědníky a duchovní vůdce, aby byli dobrými průvodci na cestě k Bohu

Srpen:

za všechny, kdo se modlí a přinášejí oběti za nová povolání

Září:

za školy, zejména církevní, aby formovaly mladé lidi k přijetí odpovědnosti za svůj život i životy druhých

Říjen:

za obnovu rodin

Listopad:

za nová povolání ke kněžství

Prosinec:

za povolání k manželství a rodinnému životu

Česká sekce RV má nové internetové stránky

Na Nový rok 2004 zprovoznila česká sekce Vatikánského rozhlasu novou podobu svých internetových stránek. Na prozatímní adrese <http://rv.omadeg.cz> vedle obvyklých aktuálních zpráv z Vatikánu a ze světové církve a archivu dalších pořadů českého vysílání RV nabízejí též anketu, možnost diskusí k článkům, zaslání novinek na e-mail či možnost lepšího vyhledávání. V plánu je rovněž zavedení on-line rozhovorů s významnými osobnostmi.

Nějaký čas budou nové stránky fungovat paralelně se starými stránkami na adrese www.radiovaticana.cz, než budou na tuto adresu převedeny. Záměrem celé nové podoby stránek RadioVaticana.cz je posílit interaktivitu mezi českou sekcí RV a posluchači, resp. návštěvníky webu.

Myšlenka archivovat a zpřístupnit na internetu aspoň část pořadů z vysílání české sekce Vatikánského rozhlasu se zrodila již během Velkého jubilea 2000. Tehdy bylo možné přepis některých rozhovorů vzniklých během Svatého roku nalézt na stránkách České provincie Tovaryšstva Ježíšova (www.jesuit.cz), již je české vysílání RV svěřeno. Ve druhé polovině roku 2001 bylo ovšem rozhodnuto, že textový archiv je třeba pojmout mnohem velkoryseji. Tak vznikla současná koncepce webu RadioVaticana.cz, která

má výrazně zpravodajský charakter. Vedle možnosti poslechnout si ze záznamu nejnovější vysílání české sekce nabízí web pravidelně aktualizovaný textový archiv jejich pořadů. Lze v něm nalézt zprávy z Vatikánu a ze světové církve, projevy Svatého otce, pravidelné homilie známého jezuita Tomáše kardinála Špidlíka, rozhovory z osobnostmi, tematické vzdělávací seriály, komentáře a další publicistiku.

Ve své prvotní podobě byly stránky www.radiovaticana.cz spuštěny 1. května 2002. Jejich chod využíval dvou základních výhod: jednak tvůrčího potenciálu redakce českého vysílání Vatikánského rozhlasu, která poskytuje všechny zveřejňované materiály, a dále bezplatnosti práce redaktorů webu. Od jejich založení to byli především jezuité Jan Regner a Petr Havlíček, bývalí redaktoři české sekce RV, kteří zajišťovali chod stránek během svého studia teologie na Gregoriánské univerzitě v Římě.

Majitelem stránek RadioVaticana.cz je Česká provincie Tovaryšstva Ježíšova, jejich provoz zajišťuje česká sekce RV.

Pochod pro život

Hnutí Pro život ČR srdečně zve na již tradiční Pochod pro život, který se letos uskuteční v sobotu 27. března 2004 v Praze.

Pochod pro život je jednou z příležitostí, jak dát současné společnosti najevo, že kultura života je jedinou možnou budoucností pro naši civilizaci.

Program bude obdobný jako v minulých letech: ve 13 hodin bude slavena Mše svatá v Chrámu Matky Boží před Týnem na Staroměstském náměstí a po jejím závěru vyjdou účastníci po pěší zóně směrem k soše sv. Václava na Václavském náměstí, kde bude krátký program. Plánovaný konec v cca 16 hodin.

Pro zájemce z řad účastníků Pochodu pro život je v dopoledních hodinách umožněna prohlídka Poslanecké sněmovny Parla-

mentu ČR. Na prohlídku je však nutné se vzhledem k bezpečnostním podmínkám předem ohlásit na níže uvedené adrese nejpozději do 19. března 2004.

Hnutí Pro život ČR
Hlubočepská 85/64
152 00 Praha 5
mobil: 603 976 231
e-mail: info@prolife.cz
<http://prolife.cz>

Krpoláček

Krpoláček v elektronické verzi

Elektronickou verzi Krpoláčka si můžete stáhnout na webu naší farnosti – <http://farnost.katolik.cz/krpole> (sekce „Krpoláček“).

Náměty a příspěvky

Pokud se chcete podílet na přípravě Krpoláčka, můžete své příspěvky a náměty vkládat do schránky sdružení Archa u hlavního vchodu. Prosíme uveďte spolu se svým příspěvkem i své jméno a kontakt na vás (nejlépe telefonní číslo nebo elektronickou adresu). Děkujeme.

Pokud máte možnost nám předat příspěvek elektronickou poštou, můžete jej poslat na adresu krpolacek@katolik.cz.